

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№12

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

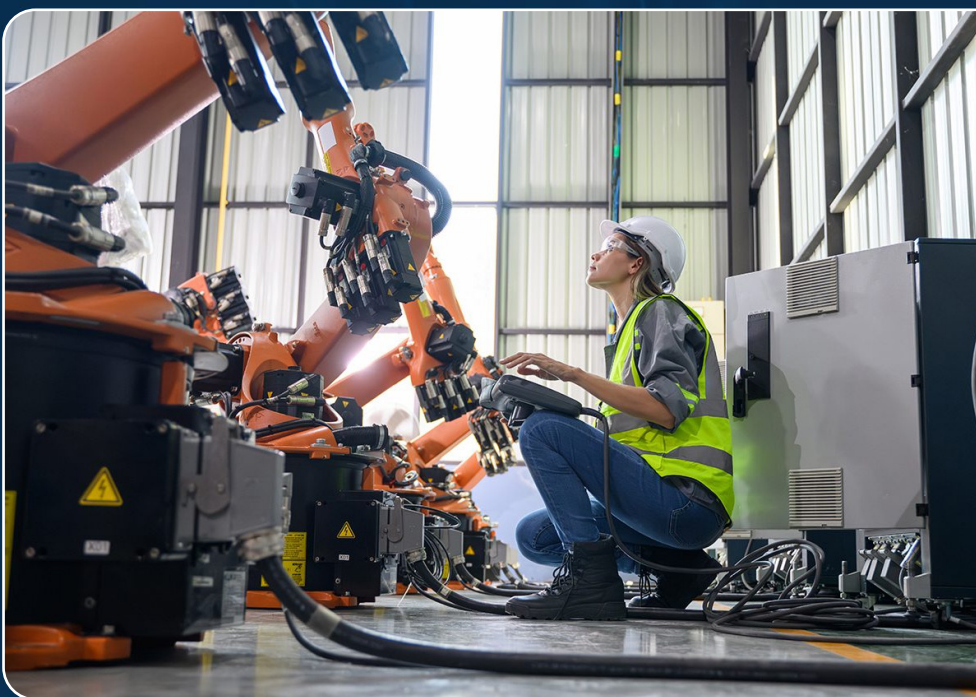
2025 dekabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari
08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB®
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 1432 sahifa.
2025-yil, dekabr

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Iloxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RASMIY RIVOJLANISH YORDAMI (OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE, ODA) ORQALI O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIYASINI BOSHQARISH (PUBLIC FINANCIAL MANAGEMENT, PFM) TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	24
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Ulug'ova Maftunabonu To'iqinovna	
INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN LEADING WHEAT-PRODUCING COUNTRIES.....	28
Turayeva Gulizahro	
BLOKCHEYN TIZIMLARI UCHUN XESH FUNKSIYALARNI TANLASH MEZONLARI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI	32
Abduraximov Baxtiyor, Allanov Orif, Turdibekov Baxtiyor	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA KICHIK KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISHNI SAMARALI TASHKIL ETISH MODELLARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	39
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
ISSIQLIK AKKUMULYATORINING RAZRYADLANISH JARAYONIDA SUYUQLIK QATLAMLARIDA HARORAT TAQSIMLANISHINING BIR O'LCHOVLI MODEL I.....	43
B.A. Hikmatov, M.S. Mirzayev	
ISLOM MOLIYASI TAMOYILLARI ASOSIDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	49
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	
ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ СИСТЕМ В ОБУЧЕНИИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ИНФОРМАЦИОННЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....	54
Даниярова Улбосын Куатбаевна	
YANGI TURDAGI IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARI KO'RSATKICHLARINI KOMPLEKS BAHOLASH	58
Ergasheva Rashida Abdug'aniyevna	
HALQALI YIGIRISH MASHINASIDA BURAM UCHBURCHAGINING IP UZILISHIGA BOG'LIQLIGINI TADQIQI.....	62
Soliyev Azizbek Kamoldinovich	
НОВЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ТУРИЗМА 2030: СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ И РЕКОМЕНДАЦИИ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА.....	69
Гольшева Елена Вячеславовна	
STRATEGIK JARAYONNING MODELLARI	76
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ОЦЕНКИ СТОИМОСТИ КВАРТИР В МНОГОЭТАЖНЫХ ДОМАХ.....	81
Уринов Адхамжон Акбарович	
MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI	88
A.Xakimov, X.Xakimov	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI.....	95
Xaitov Shaxzod Sharipboyevich	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH CHORA-TADBIRLARINING KETMA KETLIGI	102
Xusanova Maloxat Mengnorovna	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA LOGISTIKA XARAJATLARI TAHLILI	107
Saidova Kamola Xoshimovna	

OZIQ-OVQAT SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI	111
Tleuv Niyetulla Raxmanovich	
YUQORI MUSTAHKAM KOMPOZIT ARMATURALARDAN FOYDALANILGAN TEMIRBETON KONSTRUKSIYALARINING YUK KO'TARUVCHANLIGI VA UZOQ MUDDATLI DEFORMATSIYALARINI BAHOLASH	114
Mamajanova Odina Alisher qizi	
KORXONALARDA DAROMADLILIK KO'RSATKICHLARINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	119
Farog'at Xo'jabekova, Eshankulova Nafisa Komiljon qizi	
TEMIR YO'L INFRATUZILMASIDA YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARINI QO'LLASH: CSR, ESG VA PRI ASOSIDA BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH	124
Abduraxmanova Muqaddas Toxtasinovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN OPTIMIZING MARKETING AND EDUCATIONAL PROCESSES IN HIGHER EDUCATION	128
Sadikov Shoxrux Shuhratovich	
BANK FAOLIYATIDA "YASHIL" MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	133
Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI	139
Xaitov Shaxzod Sharipboyevich	
BOSHQARUV PSIXOLOGIYASIGA DOIR MUAMMOLARNI BARTARAF ETISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	145
Aripov Oybek Abdullayevich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARALARI	150
Karimov Nodirbek	
УТИЛИЗАЦИЯ ПОБОЧНЫХ ПРОДУКТОВ ПЕРЕРАБОТКИ ХЛОПКА ДЛЯ СИНТЕЗА АНТИКОРРОЗИОННЫХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ.....	155
Ситмуратов Тулкинбек Сабирбаевич, Баходиров Худайберган Баходир угли	
SANOAT KORXONALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	163
Ergashev Muhibbek Aslam o'g'li	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATIDA XORIJIY INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	168
Nazarova A.N.	
АВТОМАТИЗИРОВАННАЯ СИСТЕМА РАСЧЁТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ СОТРУДНИКОВ ОРГАНИЗАЦИИ	172
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
BLOCKCHIAN, IOT (INTERNET OF THINGS) NING IQTISODIY SOHALARDA QO'LLANISHI	178
Avazov Ergash Xidirberdiyevich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNI MOLIYAVIY BOSHQARISHNING JORIY HOLATI VA EKONOMETRIK TAHLILLAR ASOSIDA KELGUSI YILLAR PROGNOZI.....	182
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
QISHLOQ XO'JALIGI KLASTERLARI MOLIYAVIY HOLATINING NAZARIY JIHATLARI	190
Dildora Yuldasheva	
TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINING HOLATI	194
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
MAHALLA BUDJETI VA SOLIQLARNING YIG'ILUVCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	200
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	

BUDJET TASHKILOTLARIDA QURILISH-TA'MIRLASH XARAJATLARI HISOBINING USLUBIY JIHATLARI.....	206
<i>Azizova Zilola Lochinovna</i>	
KOSHI – BUNYAKOVSKIY – SHVARS INTEGRAL TENGSIZLIGI VA UNING IQTISODIYOTDAGI ROLI.....	212
<i>Saipnazarov Shaylovbek Aktamovich</i>	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЙ СЕКТОР УЗБЕКИСТАНА: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ПЕРЕРАБОТКА БИОМАССЫ И СТРАТЕГИИ СОКРАЩЕНИЯ ПОСТУБОРОЧНЫХ ПОТЕРЬ	219
<i>Эгамбердиев Хумоюн Хамрокулович</i>	
HOVUZ BALIQCHILIGI XO'JALIKLARIDA REJALASHTIRISHNING MUDDATLARI VA BOSQICHLARI	227
<i>Dosmuratova Shaxista Kengashovna, Menglikulov Bakhtiyor Yusupovich</i>	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	233
<i>Ergashev Jamshid Jamoliddinovich</i>	
KON-METALLURGIYA KORXONALARINING KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA KPINING O'RNI VA AHAMIYATI.....	237
<i>Ergashov Botirjon Ergashovich</i>	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	245
<i>Ahmadjanov Ilyosbek</i>	
ACCELERATING SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT IN RURAL AREAS THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	250
<i>O.Q. Xudayberdiyeva, Z.B. Negmatullayeva</i>	
ISSIQXONALARDAN FOYDALANISHNING OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI BO'YICHA MUAMMONI ASOSLASH VA UNING MILLIY MANFAATLARGA ALOQADORLIGINI ANIQLASH	256
<i>Otavullaev Sukhrob Sa'dullo o'g'li</i>	
NAMANGAN VILOYATIDA DON MAHSULOTLARI NARXLARINI SHAKLLANTIRISHDA BOZOR TAJRIBASI	260
<i>Bahriddinov Jahongirbek Ravshanjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING JAHON TAJRIBASI: MUAMMO VA ISTIQBOL	264
<i>Mamadaliyev Akmaljon</i>	
ПОВЫШЕНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ЗНАЧИМОСТИ НАЛОГОВ В НОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ.....	269
<i>Зайналов Джахонгир Расулович</i>	
FARG'ONA VODIYSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIY XUSUSIYATLARI	274
<i>Murodxiyeva Feruza Majidovna</i>	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI BARQARORLIGINI TA'MINLASH STRATEGIYALARI.....	280
<i>Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna</i>	
LABOR MIGRATION IN UZBEKISTAN: SOCIO-ECONOMIC TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS	285
<i>Razakova Barno Sayfiyeva</i>	
U-NET BASED POLYP SEGMENTATION ON KVASIR-SEG DATASET: PERFORMANCE EVALUATION AND COMPARISON WITH STATE-OF-THE-ART METHODS	289
<i>Mukhriddin Arabboev, Shohruh Begmatov, Sukhrob Bobojanov</i>	

IQTISODIYOT TARMOQLARI VA SOHALARI RIVOJLANISHIDA SUN'YI INTELLEKTDAN FOYDALANISH MASALALARI	300
<i>Davletov Islambek Xalikovich, Normirzayev Ulmasjon Muzaffarjon o'g'li</i>	
IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH SHART-SHAROITLARI VA OMILLARI	304
<i>Karimova Iroda Abdusattarovna</i>	
"MENING MAKTABIM" LOYIHASINI OMMALASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	311
<i>Diilshod Pulatov, Xamidaxon Akbarova, Dildora Mirzayeva</i>	
ISSUES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE EDUCATION MARKET	320
<i>Inomiddin Imomov</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДА ОЦЕНКИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С УЧЕТОМ СТЕПЕНИ НОВИЗНЫ И ЭФФЕКТОВ	324
<i>Алиева Эльнара Аметовна</i>	
ИНТЕГРАЦИЯ ЦИФРОВЫХ БИЗНЕС-МОДЕЛЕЙ В СИСТЕМУ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	331
<i>Назарова Гулчехра Нурмуханбетовна</i>	
ECONOMIC GROWTH: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECT	336
<i>Bustonov Mansurjon Mardonakulovich</i>	
AGROKLASTERDAGI XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLAR O'RTASIDAGI O'ZARO ALOQALAR MEKANIZMINING BUGUNGI HOLATI	342
<i>Xaydarov Sardor Komil o'g'li</i>	
SIMSIZ ALOQA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA TEMIR YO'L STANSIYALARIDA POYEZDLAR HARAKATINI TASHKIL ETISH	350
<i>Joniqulov Egamberdi Shavkat o'g'li</i>	
GENDER SIYOSATI VA DEMOGRAFIK O'SISHNING INSON KAPITALIGA TA'SIRI	357
<i>Ruzmetova Gulira'no Atabekovna</i>	
СОСТОЯНИЕ ВИТАМИННО-МИНЕРАЛЬНОГО ОБМЕНА (ВИТАМИН D, КАЛЬЦИЙ, МАГНИЙ, ФОСФОР) У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА С ОСТРОЙ ПНЕВМОНИЕЙ НА ФОНЕ ВЕГЕТАТИВНЫХ ДИСФУНКЦИЙ	364
<i>Абдурахмонов Жасур Нематович, Шарипова Олия Аскарровна, Бахронов Шерзод Самиевич</i>	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TARKIBIY TUZILISHI	373
<i>Kalandarova Elnura Muzaffar qizi</i>	
ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ОЦЕНКИ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ АО ХУДУДГАЗТАЪМИНОТ	377
<i>Хусанов Дурбек Нишанович</i>	
ТЕМИР YO'L TRANSPORTIDA NAZORAT GABARIT QURILMALARINING ZAMONAVIY HOLATI, TAHLILI VA HARAKAT TAKRIBI GABARITLARINI ANIQLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH	384
<i>Xidirov Erkin Irgashovich</i>	
QISHLOQ XO'JALIGIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH VA SAMARALI TAQSIMLASHDA RIVOJLANGAN XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI	391
<i>Amanbaev Amanali Ortazbaevich</i>	
GLOBAL DARAJADA FAOLIYAT YURITADIGAN BRONLASH TIZIMLARINING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI	396
<i>Ismatillaeva Sitara Sayfidin qizi</i>	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA INFRATUZILMA LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI	403
<i>Akmal Shodiyev</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRUVCHI KORXONALARDA LIZING MUNOSABATLARI HISOBI	408
<i>Inamov Abdusalom Muhammadovich, Inomov Sardor Abdusalomovich, Inomov Hasanboy Abdusalom o'g'li</i>	

O'TKIR BRONXOLIOT BILAN KASALLANGAN BOLALARDA KATAMNEZNING EKOLOGIK OMILLAR TA'SIRIDA UZIGA XOS KECHISHI.....	412
Azimova Kamola Talatovna	
THEORETICAL ASPECTS OF STUDYING CONCEPTS RELATED TO YOUTH TOURISM.....	416
Norbojev Allayor Ismoilovich, Mansurova Zebuniso Abdurashidovna	
THE ESSENTIAL STRATEGIES WAYS OF SERICULTURE INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	420
Khojimatov Ravshanbek Rasuljonovich	
BLENDED LEARNING PLATFORMASI KANSEPSIYASI, ARXITEKTURASI VA FUNKSIONAL TUZILMASI.....	425
Qobulova Madina Tuxbatillo qizi, Mirzaaxmedov Muxammadbobur Karimberdiyevich	
ASALARICHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING AHOLI DAROMADLARI VA FAROVONLIGIGA TA'SIRI: IQTISODIY TAHLIL VA EKONOMETRIK BAHOLASH.....	430
Kuanishbay Berdimuratov	
MARKETING EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHGA OID XORIJIY YONDASHUVLAR TAHLILI.....	434
Sobirov Azizbek Avazbekovich	
УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ОРГАНИЗАЦИИ.....	443
Бабахонов Бабуржон Шухрат угли	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIGA SOLIQ IMTIYOZLARINI QO'LLASH MASALALARI.....	449
Ibroximov Muxammadjon Abdullajanovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA LOGISTIKA BOSHQARUVINING RAQAMLI MODEL VA UNING SAMARADORLIGI.....	453
Olimova Bahora Shuxratovna	
СУЩНОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	463
Муминходжаева Дилноза Рамизовна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И АНАЛИТИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ.....	468
Дурманов Акмал Шаймарданович	
УПРАВЛЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫМ РАЗВИТИЕМ СОЦИАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ: ВЫЗОВЫ И НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА.....	477
Холмуратов Джахонгир Салимбек угли	
O'ZBEKISTONDA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA TIJORAT BANKLARINING ROLI.....	483
Yuldashev Erkin Xusanovich	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA-INNOVASION JARAYONLARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	489
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
AGROKLAFTERLARDA ICHKI SOTISH JARAYONIDA TRANSFERT BAHOLARNI BELGILASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	495
Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF MICE TOURISM AND ITS ADAPTATION TO THE CONDITIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	501
Ilkhomova Gulnoza Zayniddin kizi	
MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH.....	507
Qutbtiddinov Hikmatillo Quدراتillo o'g'li	
TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	512
Umarova Munira Muxitdinovna	

JINDA ARRALI SILINDR TISHLARIDAN TOLANI AJRATISH JARAYONINI HAVO OQIMI ASOSIDA OPTIMALLASHTIRUVCHI ENERGIYA TEJAMKOR QURILMANI MODELLASHTIRISH.....	516
Mirzakarimov Mirsharofiddin Mirzaabdurahimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI TOMONIDAN ISHLAB CHIQRILGAN MAHSULOTLARNI XORIJGA EKSPORT QILISH MEKANIZMLARI	524
Matkarimov Anvar Tajimatovich	
MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH.....	528
Qutbtiddinov Hikmatillo Qudratillo o'g'li	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINI SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	533
Ismailov Bobir Salomovich	
QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA KAPITAL QO'YILMALAR XUSUSIYATLARI VA ULAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH	540
Baxriyev Muxiddin Sheraliyevich	
QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA ASOSIY VOSITALAR VA ULAR BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI.....	545
Fayzullayev Murodjon Nematulayevich	
O'ZBEKISTONDA KLASTER IQTISODIYOTI: INVESTITSIYALAR, EKSPORT VA SANOAT ISHLAB CHIQRISHINING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI (2022-2024-YILLAR KESIMIDA).....	550
O'rinboyev Ulug'bek Otabekovich, Jabbarov Majidbek Erzodovich, Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
GLOBAL YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA EKOLOGIK, IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARNING TAHLILI	556
M.M.Muminova	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SMART TURIZM SHAROITIDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON ISTIQBOLLARI	565
Najmidinov Azizbek Bahrom o'g'li	
ТЕКУЩИЕ УГРОЗЫ И ВЫЗОВЫ, СВЯЗАННЫЕ С МИГРАЦИОННЫМИ КРИЗИСАМИ	571
Бегматов Хусанбек	
ELEKTRON TIJORAT SEKTORI UCHUN ONLAYN REKLAMA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	575
Rajabova Dilbar Ixtiyor qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA O'ZBEKISTON MEVA-SABZAVOTCHILIK SOHASIDA MAHSULOT YETISHTIRISHDAN TORTIB UNI BOZORGA CHIQRISHGACHA BO'LGAN JARAYONDA NEYROMARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	582
Sadiy Shukrillo Asatillo o'g'li	
YOSH TADBIRKORLAR FAOLIYATIDA INNOVATSION G'OYALARNING AMALIY AHAMIYATI	590
Ergashev Oybek Xaydaraliyevich	
ТЕХНОЛОГИЯ НЕТРАДИЦИОННОГО СБАЛАНСИРОВАННОГО КОМБИКОРМА, С ОБОГАЩЕННЫМ БЕЛКОМ И ФЕРМЕНТАМИ СОСТАВОМ ИЗ ГРИБКА PLEUROTUS OSTREATUS.....	594
Ниёзов Хусан Ниёз угли	
MINTAQAVIY RIVOJLANISH INDIKATOR TIZIMINING AHAMIYATI.....	601
Turdiyev Ulug'bek Qayumovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH BO'YICHA DAVLAT SIYOSATI.....	608
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
TO'QIMACHILIK KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BOSHQARISH JARAYONI VA TIZIMI	612
Xonkeldiyeva Komilaxon Ravshanjon qizi	

SPORT SANOATINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA OID XORIJIY TAJRIBALAR TAHLILI.....	616
Xamraqulov Ixtiyor Baxtiyorovich	
MARKAZLASHTIRILGAN DISPATCHERLIK TIZIMIDA POEZDLAR HARAKATI XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA AVTOMATLAR NAZARIYASIGA ASOSLANGAN INTEGRATSIYALASHGAN MATEMATIK MODEL.....	620
Muhiddinov Obidjon Omonjon o'g'li	
ПРОЦЕНТНЫЙ РИСК ПО КРЕДИТАМ: АНАЛИЗ, ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ.....	627
Абдуллаев Шахобиддин Шамсиддинович	
REDUCTION OF GREENHOUSE GAS EMISSIONS: EMISSION QUOTAS OR MANDATORY CONTROL TECHNOLOGIES.....	633
Bobonov Doston Abdumo'min o'g'li, Qozoqboyev Jasur Abduvali o'g'li	
AYOLLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA).....	637
Raximova Moxigul Isroiljonovna	
ПОЛУЧЕНИЕ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ЦЕМЕНТА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ВОЗОБНОВЛЯЕМЫХ ИСТОЧНИКОВ ЭНЕРГИИ.....	643
Арипова Мастура Хикматовна, Ташбаев Джахангир Назим угли	
МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОМЫШЛЕННЫХ ГОРЕЛОК И ИССЛЕДОВАНИЕ ИХ ТЕПЛОВОЙ НАГРУЗКИ.....	652
Ражабов Азамат Тоирович	
QISHLOQ XO'JALIK TEXNIKALARI MARKETINGI VA UNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....	658
Xolmirzayev Bobur Mansurovich	
ПРИМЕНЕНИЕ СУБСИДИАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ АНКРОТСТВА: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ВОЗМОЖНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	663
Хамзина Динара Рашатовна	
YASHIL REKREATSION TURIZM KONSEPSIYASINI JORIY ETISHNING ILMIIY-AMALIY JIHATLARI.....	669
Baxriyeva Zarina Nasimovna	
KORXONALARDA DIVERSIFIKATSIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA IQTISODIY MEKANIZMLARINING O'RNI.....	672
Mirzarayimova Feruza Zokirjon qizi, Levakov Izzatulla Nematillayevich	
QALINLIGI 2 MM BO'LGAN TASMALI LISTLARNI SOVUQ HOLATDA PROKATLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH.....	679
Yusupov Abdulaziz Abdullajanovich, Saydumarov Botir Muradovich, Arslonov Asadbek G'aybulla o'g'li	
HUDUDIY TARMOQLANGAN AVTOMOBIL YO'LLARI MUHANDISLIK INSHOOTLARI KOMPLEKSINI LOYIHALASH VA QURISH JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH.....	682
Zikrayev Akmaljon Alimovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA DAROMADLARNI OSHIRISH YO'LLARI.....	688
Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi	
"MIKROSIMULYATSION MODELLAR" VA ULAR YORDAMIDA IQTISODIY SIYOSATGA OID QARORLARNING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA TA'SIRINI BAHOLASHDAGI AHAMIYATI.....	694
Mualliflar Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Raxmonov Doniyor Ixtiyorjon o'g'li, Ortiqova Niginabonu Alisher qizi, Raxmonov Jo'rabek Hamroyevich	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARI TUZILMAVIY KO'RSATKICHLAR TIZIMI VA TAMOIYILLARI.....	702
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA TARTIBGA SOLISH.....	707
Sharoxmatov Abduraxim Abdulamitovich	

SMART SOATLAR YORDAMIDA BEMORLAR SALOMATLIGINI NAZORAT QILISH.....	712
<i>Alimqulov Nurmuhammad Muqumjon o'g'li, Eraliyev Humoyun Ma'mirjon o'g'li, Madaminova Mahliyo Bahodirjon qizi</i>	
PENSIYA JAMG'ARMASI FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISHDA DAVLATNING ROLI	718
<i>Sherjonov Doniyor Sapparbayevich</i>	
TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA BARQAROR RIVOJLANISH IMKONIYATLARINI BAHOLASH.....	722
<i>Karimov Ma'ruf Ixtiyorovich</i>	
MINTAQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA ISLOM MOLIYASINING AHAMIYATI	726
<i>Sultonov Baxtiyor Baxodirovich</i>	
UCH FAZALI IKKI CHULG'AMLI MOYLI TRANSFORMATORLARNING ISSIQLIK HISOBINI MODELLASHTIRISH VA TADQIQ QILISH	731
<i>Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Omonboyev Dilrux Nuraddin o'g'li</i>	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING RIVOJLANISHI BOSQICHLARI	736
<i>Mamadiyev Elyor Akmalovich, Sharipov K. A.</i>	
MOLIYAVIY INKLUZIVNING IJTIMOYIY TABAQALANISHGA TA'SIRINING NAZARIY JIHATLARI.....	740
<i>Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o'g'li</i>	
ВОПРОСЫ ТРАНСФОРМАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ К МЕЖДУНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА	746
<i>Муҳидинов Аюббек Нуритдинович</i>	
РОЛЬ КОЛЛЕКТОРНО-ДРЕНАЖНЫХ СИСТЕМ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ	753
<i>Жангабаев Данияр Мансурович, Хожамуратова Роза Тажимуратовна</i>	
ASSESSMENT OF ESG INDICES OF PRESTIGIOUS HOTELS IN UZBEKISTAN	759
<i>Saidova Madina Xayrullo qizi</i>	
FISKAL SIYOSATDA MAHALLIY BUDJETLAR MUSTAQILLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY INSTRUMENTLARI	765
<i>Muxitdinov Sidikxo'ja Akobirxo'ja o'g'li</i>	
TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTINING XORIIY TAJRIBASI.....	771
<i>Jabbarov Nodir Umirovich</i>	
AKSIZ SOLINISHNING IJTIMOYIY-IQTISODIY TA'SIRI	775
<i>Abdulxayeva Shaxnoza Muxammadiyevna</i>	
O'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO'JALIGINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI VA UNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	781
<i>Shavkat Djumaniyazov</i>	
EKISHDA CHIGITNI BIR XIL TARQATISH VA OPTIMALLASHTIRISH USULLARI.....	787
<i>Imomov Shavkat Jaxonovich, Nuritov Ikrom Rajabovich, Babamuradov Anvar Baxtiyorovich</i>	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA KOMPLEKS IQTISODIY TAHLIL TIZIMINI JORIY ETISH	790
<i>Akbarov Akramjon Ibroximjonovich</i>	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTYERIYA HISOB VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	793
<i>Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li</i>	
INTELLIGENT SYSTEM FOR MONITORING AND MANAGEMENT OF THE VEGETABLE OIL REFINING PROCESS	798
<i>Ortiqov Elbek Elmirza o'g'li</i>	
O'ZBEKISTONDA KREATIV INDUSTRIYA VA EVENT-MENEJMENTNING HUQUQIY-ME'YORIY ASOSLARI.....	806
<i>Shaxabatdin Maxamatdinov Isak uli</i>	

РОЛЬ И РАЗВИТИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЯХ МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И КИТАЕМ.....	812
Wang Jianhong, Норов Улугбек Ирискулович	
FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA YORDAMCHI ISHLAB CHIQRISH JARAYONLARI HISOBI VA YORDAMCHI MAHSULOTLAR TANNARXINI ANIQLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	816
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARINI STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI DOIRASIDA SHAKLLANTIRISH VA ULARNING HOLATINI TAHLIL QILISH	821
Hamroyeva Zuhra Amiral qizi	
К ВОПРОСУ РАСЧЕТА МОЩНОСТИ, НЕОБХОДИМОЙ ДЛЯ РАЗОГРЕВА КРОМОК ТРУБНОЙ ЗАГОТОВКИ ДО ТЕМПЕРАТУРЫ СВАРКИ	825
Заиркулов Элёр Ёқубжон ўғли	
TEKNOLOGIK JARAYONLARNI BOSHQARISHNING AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARI	830
Bekishev Allabergen Yergashevich, Hamadulloev Diyorbek Hasanboy o'g'li	
ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE) TAMOYILLARINING IQTISODIY RIVOJLANISH VA KORPORATIV FAOLIYATGA TA'SIRI: MAKRO VA MIKRO DARAJADAGI TAHLIL	834
Murtozayev Sardorbek Abdijalil o'g'li	
TESTING THE STATISTICAL SIGNIFICANCE OF DYNAMIC MODELS IN ECONOMICS	838
Muradov Rustamjon Sobitkhonovich	
REAL IQTISODIY DAVRLAR NAZARIYASI VA UN DAN MAKROIQTISODIY TADQIQOTLARDA FOYDALANISH	843
Rustamov Narzillo Istamovich	
РАСЧЕТ РАСТЯЖЕНИЯ ДРЕВЕСИНЫ И ДЕРЕВЯННЫХ КОНСТРУКЦИЙ ИЗ МЕСТНЫХ ДРЕВЕСНЫХ МАТЕРИАЛОВ ПОД ДИНАМИЧЕСКИМИ НАГРУЗКАМИ.....	848
Юнусалиев Эльмурод Мухаммадьякубович, Ташпулатов Илхомжон Бахтиёрович	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ И ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА	854
Евгений Юрьевич Шек	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ КЛАСТЕРОВ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	860
Шодмонов Қобилжон Қахрамон ўғли	
AGRAR IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	870
Ibrohimova Maqsuda Muhammadjon qizi, Ibrohimova Muazzam Muhammadjon qizi	
XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING EKSPORT SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA BU BORADAGI MUAMMOLAR.....	873
Raxmatullayev Umarbek Ulug'bekovich	
ДАТЧИКИ ИНТЕРНЕТА ВЕЩЕЙ И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДЛЯ МОНИТОРИНГА ТЕПЛИЧНЫХ КОМПЛЕКСОВ	878
Самадов Эльёр Эркинович	
МЕТОДЫ ОПТИМИЗАЦИИ РАБОТЫ ЭКСКАВАТОРНО-АВТОМОБИЛЬНОГО КОМПЛЕКСА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ НА ОТКРЫТЫХ ГОРНЫХ РАБОТАХ	884
Аннакулов Тулкин Жовбекович, Норимонов Шамсиддин Нураддинович	
ПРОГНОЗИРУЮЩЕЕ УПРАВЛЕНИЕ СЛОЖНЫМИ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМИ ПРОЦЕССАМИ И ПРОИЗВОДСТВАМИ НА ОСНОВЕ НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ	892
Гулямов Шухрат Манапович	

OLIV TA'LIM TASHKILOTI SUBYEKTLARIDA BUDJET MABLAG'LARI BO'YICHA XARAJATLAR HISOBINI YURITISH	896
<i>Xonimqulov Islom Ergash o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA MODDIY-TEXNIKA RESURSLARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	901
<i>Kamoliddinov Ilxomjon Muxammadjonovich</i>	
THE HIDE AND SHADOW ECONOMY IN UZBEKISTAN	905
<i>Koshanov Abdimurat Azat uli, Abdimuratova Altingul Kalbayevna</i>	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARI FAOLIYATINI TAHLIL QILISH VA BAHOLASH.....	910
<i>Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich</i>	
MOL-MULK SOLIG'I HISOBI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH	914
<i>Sh.M.Ergashev</i>	
HUDUDLARDA QURILISH OBYEKTLARINI QURILISH MATERIALLARI BILAN TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	918
<i>Najimov Iskander Perdebayevich</i>	
TOVAR MODDIY ZAXIRALAR AUDITIDA TAHLILY AMALLARNI O'TKAZISH VA ULARNING BOSQICHLARI.....	922
<i>Tajekeev Ziyatdin Kobeytinovich</i>	
МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К УПРАВЛЕНИЮ ЗАТРАТАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	927
<i>Минутдинова Лилия Тагировна</i>	
МОДЕРНИЗАЦИЯ ОСВЕЩЕНИЯ САЛОНОВ ВАГОНОВ МЕТРОПОЛИТЕНА ПУТЕМ ЗАМЕНЫ ЛАМП НАКАЛИВАНИЯ ЛБ-40 (ЛБ-36) НА СВЕТОДИОДНЫЕ LED-ЛАМПЫ	934
<i>Файзуллаев Асомитдин Аловитдинович, Нематов Эркин Хамраевич, Пирназаров Шохрух Холмурод угли</i>	
HUDUDYIY BARQAROR O'SISHDA INKLYUZIV IQTISODIY MEKANIZMLARNING ROLI	939
<i>Xamroqulov M.J.</i>	
UZBEKISTAN'S HIGHER EDUCATION SYSTEM STRENGTHENS ITS POSITION ON THE INTERNATIONAL STAGE.....	944
<i>Umarov Diyor Ravshanovich</i>	
YANGI TAKOMILLASHTIRILGAN PAXTA SEPARATORINI KORXONADA SINOV JARAYONIDAN O'TKAZISH.....	949
<i>Raximov Akbar Xolmurodovich</i>	
KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISHNING OSIYO DAVLATLARI TAJRIBALARI: TAHLILY YONDASHUV	953
<i>Annaklichev Saxi Saparmuxamedovich</i>	
КИНЕТИЧЕСКАЯ АРХИТЕКТУРА НА ПРИМЕРЕ ДИНАМИЧЕСКИХ ФАСАДОВ	958
<i>Хаитов Суннатжон Истамович</i>	
TIJORAT BANKLARIDA MARKETING FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING AMALIY IMKONIYATLARI.....	963
<i>Ibragimova Shahlo Alimbayevna</i>	
ЗАКОНОМЕРНОСТИ ДЕСУЛЬФУРАЦИИ МЕТАЛЛА ШВА В ЗАВИСИМОСТИ ОТ СОСТАВА ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ФЛЮСОВ	969
<i>Абралов Музаффар Махмудович</i>	
РОЛЬ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА И ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ	975
<i>Бахрамов Зиядулла Баходирходжаевич</i>	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	979
<i>Yuldasheva Mexrunisa Qasimjan qizi</i>	
OLIV TA'LIM SOHASINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA TRANSFORMATSIYA QILISHNING INSTITUTSIONAL VA ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	984
<i>Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li</i>	

XORIY TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTONDA DAVLAT AKTIVLARI BO'YICHA INTERAKTIV MA'LUMOTLAR BAZASINI YARATISH ORQALI BUDJET XARAJATLARINI TAHLIL QILISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH.....	989
Dilshod Pulatov, Gulzara Kaxxarova	
TEMIR YO'L TRANSPORTINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	994
Raximov Xasan Shukurjonovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	1000
Yuldashev Doniyor Tairovich	
PENSIYA JAMG'ARMALARIDA HISOBNI TASHKIL ETISH VA XARAJATLAR SMETASI IJROSI BO'YICHA HISOBOTI TAHLILI	1005
Nurmanov Karjavbay Tilevbaevich, Nurmanov Din-Axmed Tilevbaevich	
MINTAQA SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	1011
Axmedova Xumora Ibroxim qizi	
ELEKTR MARKAZLASHTIRISH TIZIMIDAGI BOSHQARISH VA NAZORAT RELELI BLOKINI (P62) ZAMONAVIY, KONTAKTSIZ ELEMENTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH HAMDA UNING MATEMATIK MODELINI ISHLAB CHIQUISH	1015
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
KLASTERLAR FAOLIYATIDA DAVLAT QO'LLAB-QUVVATLASHI VA INVESTORLAR ROLI	1026
Karimova Nilufar Sadriddin qizi	
ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ПОКРЫТИЙ ЭЛЕКТРОДОВ ДЛЯ ИЗНОСОСТОЙКОЙ НАПЛАВКИ НА БАЗЕ МИНЕРАЛЬНО-СЫРЬЕВЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	1030
Садыков Жахонгир Насырджанович	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA QURILISH SANOATINING INVESTITSION JOZIBADORLIGI	1039
Boltayev Umidjon Talant o'g'li	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФРАКРАСНЫХ ДАТЧИКОВ И ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В КОНТРОЛЕ КАЧЕСТВА ЗЕРНОВЫХ ПРОДУКТОВ	1044
Мухамедханов Улугбек Тургудович	
MINTAQA IQTISODIYOTINING IQTISODIY RIVOJLANISHINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	1049
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA SUN'IY INTELLEKT VA BIG DATA ASOSIDA INNOVATSION XIZMATLARNI JORIY ETISH	1054
Nuriddinov Ziyovuddinxon Zuxriddin o'g'li	
ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПРОЦЕССАМИ РАЗДЕЛЕНИЯ НА ОСНОВЕ БАЗ ЗНАНИЙ И ЦИФРОВЫХ МОДЕЛЕЙ	1059
Абдуллева Камола Рустамовна	
MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI	1065
A.Xakimov, X.Xakimov	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ	1073
Касымова Нозима Омиловна	
OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI TA'MINOT ZANJIRINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIY TAJRIBASI	1077
Bekjanov Dilmurad Yo'ldashovich	

AUDITORLIK TEKSHIRUVINI REJALASHTIRISH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	1082
<i>Saidova Sevara Abdimumin qizi</i>	
TIBBIYOT XODIMLARI MEHNAT FAOLLIGINI RAG‘BATLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI.....	1089
<i>Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich</i>	
RAQAMLASHTIRISH — ILM-FAN INTEGRATSIYASI, INSTITUTSIONAL O‘ZGARISHLAR VA SANOAT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILI.....	1094
<i>Umurzak Ablakulovich Radjabov</i>	
FUQAROLIK JURNALISTIKASIDA GENDER MUVOZANATI: ILMIY YONDASHUVLAR TADRIJI	1101
<i>Zakirova Oisha Vohid qizi</i>	
AGLOMERATSIYA BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH BO‘YICHA XORIJIY MAMLAQATLAR TAJRIBASI VA UNDA O‘ZBEKISTONDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	1109
<i>Mardonov Shohruh Shuhrat o‘g‘li</i>	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA LOGISTIK JARAYONLARNI OPTIMALLASHTIRISH VA TA‘MINOT ZANJIRLARINI BOSHQARISH.....	1114
<i>Nasimov Baxtiyor Vasiyevich</i>	
KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISH BO‘YICHA DAVLAT DASTURLARI BAJARILISHIDA DAVLAT–XUSUSIY SHERIKCHILIKDAN FOYDALANISH	1122
<i>Mirzaxalikov Bobir Baxtiyorovich</i>	
ВЛИЯНИЕ ПАРАМЕТРОВ СЕТЕВОГО ТРАФИКА НА КАЧЕСТВО ОБСЛУЖИВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ СЕТЯХ: ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ	1127
<i>Усманова Наргиза Бахтиёрбековна, Саиткамолова Гузаль Камильжон кизи</i>	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA ORGANIK MAHSULOT ISHLAB CHIQRISHNING BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA.....	1141
<i>Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi</i>	
MAHALLIY BUDJET IJROSINI TA‘MINLASHDA G‘AZNACHILIK TIZIMINING INSTITUTSIONAL ROLI VA SAMARADORLIGI	1145
<i>Tangriyeva Farida Abdulkarimovna</i>	
O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA MEXANIKA MUHANDISLIGI TERMINLARINING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI	1150
<i>Mansurova Nafisa Qamariddinovna</i>	
BUDJET SIYOSATI VA DAVLAT MOLIYASI BARQARORLIGI: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI.....	1154
<i>Karjavova Xurshida Abdumalikovna</i>	
RESTORAN XIZMATLARI SOHASIDA REJALASHTIRILGAN ISTE‘MOL XULQ-ATVORI SHAKLLANISHINING PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI	1159
<i>Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov</i>	
MASHINASOZLIK KORHONALARIDA RAQAMLI EGIZAKLARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH	1163
<i>Yusupov Azamat Alijonovich</i>	
SUN‘IY INTELLEKT VA AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARNING PERSONALNI BOSHQARISHDAGI O‘RNI VA SAMARADORLIGI	1168
<i>Axmedov Muzaffar Shokirjonovich</i>	
MOLIYAVIY HISOBOTDA FIRIBGARLIK VA XATOLARNI ANIQLASH MASALALARI	1173
<i>Xajimuratov Nizomjon Shukurullayevich</i>	
BANKLAR FAOLIYATI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA‘MINLASHNING OSIYO MAMLAKATLARI TAJRIBALARI.....	1178
<i>Alimjanova Dilrabo Sobirjanovna</i>	

XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1183
<i>Mahmadazizov Eldorjon Marifjon o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARINING KREDIT SIYOSATI ORQALI KREDIT RISKLARNI BOSHQARISH.....	1187
<i>Anvarov Asliddin Nabijon o'g'li</i>	
DAVLAT BUDJETI MABLAG'LARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA MOLIVAVIY NAZORATNING AHAMIYATI	1191
<i>Temirov Muradjon Najmitdinovich</i>	
EGILUVCHI TEMIR-BETON ELEMENTLARNING KUCHLANGANLIK–DEFORMATSIYALANUVCHANLIK HOLATIDA BETON DEFORMATSIYASINI HISOBGA OLISH	1195
<i>Xolmirzaev Sattar Abdujabbarovich</i>	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ АО «УЗБЕКНЕФТЕГАЗ» ПО ВНЕДРЕНИЮ МСФО 15 НА КОНТРАКТЫ С ПОКУПАТЕЛЯМИ	1201
<i>Тошпулатова Мунисабону Иброхим кизи</i>	
BUXORO VILOYATI AGROSANOAT SOHASIDA INNOVATSION MARKETINGNING JORIY ETISH HOLATI, HUDUDIY XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	1209
<i>Tuksanov Ilxomjon Ismatovich</i>	
TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTINI SUG'URTA XIZMATLARI ORQALI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	1216
<i>Yusupov Ruslan Muxtarovich</i>	
BANK SEKTORI RIVOJLANISHIDA MARKETING INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH.....	1223
<i>Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich</i>	
TURIZM BOSHQARUVIDA RAQAMLI TIZIMLARI VA ULARNING AMALIYOTDA TADBIQ ETISHDA XORIY TAJRIBASI	1228
<i>Najmiddinov Sulton Nurali o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MILLIY VALYUTADA JALB QILINGAN DEPOZITLARNING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI.....	1232
<i>Melikov Otabek Maxmadaminovich</i>	
NAVOIY VILOYATI AGRAR STRUKTURASINING IQTISODIY TAVSIFI	1237
<i>Xamrokulov Sindor Qahramonovich</i>	
FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP IN THE EDUCATION SECTOR.....	1241
<i>Alieva Elnara Ametovna</i>	
FANLAR INTEGRATSIYASI ASOSIDA O'QITISHNING NAZARIY-MEZONLARI.....	1250
<i>Shoximardanova Niginabonu Shavkatovna</i>	
ГРАФОАНАЛИТИЧЕСКИЙ РАСЧЁТ И ГЕОМЕТРИЧЕСКИЙ СИНТЕЗ СИНХРОНИЗАТОРА В БИЦИКЛОВОМ ПЛАНЕТАРНОМ МЕХАНИЗМЕ С РЕВЕРСИРУЮЩИМИСЯ САТЕЛЛИТАМИ.....	1253
<i>Алимов Бахтияр Милибаевич, Абдукайимов Ботиржон Ниязкулович</i>	
HUDUDLARNING INVESTITSION SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH ZARURATI VA USTUVOR YO'NALISHLARI	1258
<i>O'razaliyev Javlonbek O'rinboevich</i>	
BANK MAHSULOTLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI.....	1264
<i>Xujamuratov Abbos Mardonovich</i>	

ISLON BANK MAHSULOTLARINI JORIY ETISH METODOLOGIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	1270
<i>Voxidov Oybek Roziqovich</i>	
SUG'URTA BOZORIDA INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	1275
<i>Fayziyev Oybek Raximovich</i>	
DETERMINANTS OF WAGES IN THE MODERN LABOUR MARKET: A LITERATURE REVIEW.....	1279
<i>Zakhidov Azizbek Rustamovich</i>	
ЦИФРОВЫЕ ПРОЕКТЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ СИСТЕМЫ В ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОЙ ОТРАСЛИ.....	1288
<i>Каракулов Фарход Зайпудинович</i>	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQRISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING METODOLOGIK JIHATLARI	1294
<i>Achilov Ilmurad Nematovich</i>	
OLIV TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALARNING AKADEMIK XAVFLARINI BOSHQARISHDA SUG'URTA MEXANIZMLARINI JORIY ETISH.....	1299
<i>G'aniyev G'olibjon Abdiraxmanovich</i>	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA MERCHANDAYZING STANDARTLARINI QO'LLASH MEXANIZMINI ISHLAB CHIQRISH MASALALARI.....	1305
<i>Safarov Baxtiyor Djurakulovich</i>	
TO'QIMACHILIK KORXONALARI B2B BOZORIDA MARKETING STRATEGIYALARINING INNOVATSION TAHLILI	1314
<i>Sapayeva Nilufar Kadambayevna</i>	
FRANSUZ TILIDA FONO-GRAFOSTILISTIK VOSITALAR: TIPOLOGIYA VA KLASSIFIKATSIYA	1319
<i>Islomov Dilshod Shomurodovich</i>	
PRACTICAL ASPECTS OF SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN MAHALLAS	1324
<i>Gafurov Ubaydullo Vakhobovich</i>	
GUDVILL VA XARIDDAN KELGAN FOYDANI MHXS ASOSIDA BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISHNING ILMIY-AMALIY MASALALARI.....	1329
<i>Abdurasulov Jamshidbek Axmad ug'li</i>	
BANKLARDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINI AMALGA OSHIRISH SAMARADORLIGI.....	1336
<i>Xabibulloxoji Muhammadsolih Alisher o'g'li</i>	
MARKETING AS A DECISIVE ELEMENT IN THE SUCCESSFUL INTRODUCTION OF INNOVATIVE PRODUCTS TO THE MARKET.....	1343
<i>Davlyatova Gulnara</i>	
KORXONALARDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MARKETING KOMMUNIKATSIYA STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	1348
<i>Akramov Toxir Abdiraxmanovich</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHDA MARKETING VA LOGISTIKA SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY TAMOIYILLARI	1353
<i>Djurayev Bekzod Bekmatovich</i>	
"O'ZBEKNEFTGAZ" AJNING IQTISODIY BARQARORLIGI VA FAOLIYATINING RIVOJLANISHI	1359
<i>Salomova Sarvinoz Salimovna</i>	

BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOYILLARI VA CHIQUINDISIZ ISHLAB CHIQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1364
<i>Kurbanova Dildora Abduraxmanovna</i>	
ENERGIYA TEJAMKOR TEXNOLOGIYALAR VA QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY VA EKOLOGIK SAMARADORLIGI.....	1370
<i>Kurbanova Dildora Abduraxmanovna</i>	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ELEKTR VA MAISHIY TEXNIKA ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	1377
<i>Sonaev Sanjar Nurmamatovich</i>	
MAJBURIYATLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHDA HISOB SIYOSATINING AMALIY AHAMIYATI.....	1382
<i>Uzoqova Feruza Baraka qizi</i>	
IJTIMOIIY-IQTISODIY BARQARORLIK VA "OVERTURIZM" OMILLARI KONTEKSTIDA HUDUDIIY TURISTIK DESTINATSIYALAR ISTIQBOLLARINI BAHOLASH.....	1387
<i>Isrofilov Firdavs Ibrohim o'g'li</i>	
RAQAMLI KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA GRAFIK DASTURLAR ROLI.....	1394
<i>Axmatova Asila Akmaljon qizi</i>	
BOSHQARUV HISOBIDA BUDJETLASHTIRISH VA UNGA OID YONDASHUVLAR.....	1397
<i>B.Yu.Maxsudov</i>	
KICHIK VA O'RTA KORXONALARNING HAYOT BOSQICHLARI TAHLILI ASOSIDA AUDIT O'TKAZISH USLUBIYOTINING USTUNLIK VA KAMCHILIKLARI.....	1402
<i>Muydinov Erkin Jamaldinovich</i>	
TURIZM SOHASINI INVESTITSIYALASHDA INNOVATSION FAOLIYATNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHNING MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1408
<i>Tashov Mizrob Maxmudovich</i>	
ГИДРОДИНАМИЧЕСКИЕ И РЕОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ДВИЖЕНИЯ ТЕКУЧИХ СРЕД С УЧЁТОМ УСКОРЕНИЯ ДЕФОРМАЦИИ.....	1415
<i>Мирзоев Акмал Ахадович, Ахмадов Илхом Актамович</i>	
O'ZBEKISTON YAIMINING UZOQ MUDDATLI RIVOJLANISHIDA INVESTITSIYALAR, AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI (AKT) VA TASHQI SAVDONING TA'SIRI: KOINTEGRATSIYA TAHLILI.....	1423
<i>Sobirov Yo'ldoshboy Ro'zimboevich</i>	

O‘ZBEKISTON YAIMINING UZOQ MUDDATLI RIVOJLANISHIDA INVESTITSİYALAR, AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI (AKT) VA TASHQI SAVDONING TA’SIRI: KOINTEGRATSIYA TAHLILI

Sobirov Yo‘ldoshboy Ro‘zimboevich

PhD, dotsent (Assistant Professor),
Mamun Universitetining Buxgalteriya hisobi kafedrası professori,
Urganch shahri, O‘zbekiston.

Elektron pochta: sobirov_yuldoshboy@mamunedu.uz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2945-9451>

Annotatsiya. Ushbu tadqiqot 2000–2024-yillar davomida O‘zbekiston yalpi ichki mahsulotining (YalM) uzoq muddatli rivojlanishiga ta’sir etuvchi asosiy omillarni aniqlashga qaratilgan. Tadqiqotda to‘liq modifikatsiyalangan eng kichik kvadratlar usuli (FMOLS) metodologiyasidan foydalanilib, siyosiy barqarorlik, korrupsiya darajasi, tashqi savdo, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) infratuzilmasi hamda to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar bilan YalM o‘rtasidagi uzoq muddatli o‘zaro bog‘liqliklar empirik jihatdan tahlil qilindi.

Tahlil natijalari to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari infratuzilmasining rivojlanishi yalpi ichki mahsulot o‘shishini qo‘llab-quvvatlovchi muhim omillar ekanini ko‘rsatadi. Bu holat investitsiya muhitini yanada yaxshilash va raqamli infratuzilmani izchil kengaytirish iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlari sifatida ahamiyat kasb etishini tasdiqlaydi. Shuningdek, siyosiy barqarorlik va tashqi savdo omillarining iqtisodiy jarayonlardagi roli ichki ishlab chiqarish bilan samarali uyg‘unlashgan holda iqtisodiy o‘shishni rag‘batlantirishi aniqlandi. Korrupsiya ko‘rsatkichlari bo‘yicha olingan natijalar esa institutsional muhitni mustahkamlash va moliyaviy boshqaruv tizimida shaffoflikni oshirish barqaror va uzoq muddatli iqtisodiy o‘shishni ta‘minlashda muhim ahamiyatga ega ekanini ko‘rsatadi.

Tadqiqot natijalari asosida siyosiy-iqtisodiy tavsiyalar ishlab chiqildi. Jumladan, siyosiy barqarorlikni iqtisodiy mexanizmlar bilan uyg‘unlashtirish, eksportni diversifikatsiya qilish, ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish, AKT infratuzilmasini kengaytirish hamda to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalarni rag‘batlantirish muhimligi asoslab berildi. Umuman olganda, ushbu tadqiqot O‘zbekiston YalMning uzoq muddatli barqaror o‘shishini ta‘minlash va iqtisodiy strategiyalarni samarali shakllantirish uchun mustahkam ilmiy asos yaratadi.

Kalit so‘zlar: yalpi ichki mahsulot, iqtisodiy o‘shish, to‘liq modifikatsiyalangan eng kichik kvadratlar usuli (FMOLS), siyosiy barqarorlik, korrupsiya, tashqi savdo, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar, uzoq muddatli tahlil, O‘zbekiston.

Abstract. This study examines the key determinants influencing the long-term development of Uzbekistan’s gross domestic product (GDP) over the 2000–2024 period. Using the Fully Modified Ordinary Least Squares (FMOLS) methodology, the research empirically investigates the long-run relationships between GDP and several explanatory variables, including political stability, corruption levels, foreign trade, information and communication technology (ICT) infrastructure, and foreign direct investment (FDI).

The empirical findings confirm that foreign direct investment and the development of ICT infrastructure exert a strong and positive influence on GDP growth, highlighting the strategic importance of improving the investment climate and expanding digital infrastructure. The effects of political stability and foreign trade on economic performance are found to depend largely on their alignment with domestic production and economic structures. The results related to corruption emphasize the critical role of effective institutions and transparent financial governance in achieving sustainable long-term economic growth.

Based on these findings, the study proposes several policy recommendations, including aligning political stability with appropriate economic mechanisms, diversifying exports, strengthening domestic production, expanding ICT infrastructure, and encouraging foreign direct investment. Overall, this research provides a solid scientific foundation for ensuring the long-term sustainable growth of Uzbekistan's GDP and for the effective formulation of economic development strategies.

Keywords: GDP, economic growth, FMOLS, political stability, corruption, foreign trade, information and communication technologies, foreign direct investment, long-run analysis, Uzbekistan.

Аннотация. Настоящее исследование направлено на выявление ключевых факторов, влияющих на долгосрочное развитие валового внутреннего продукта (ВВП) Узбекистана в 2000–2024 годах. В рамках исследования с использованием метода полностью модифицированных наименьших квадратов (FMOLS) проведён эмпирический анализ долгосрочных взаимосвязей между ВВП и такими показателями, как политическая стабильность, уровень коррупции, внешняя торговля, инфраструктура информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) и прямые иностранные инвестиции.

Полученные результаты свидетельствуют о том, что прямые иностранные инвестиции и развитие ИКТ-инфраструктуры оказывают значительное положительное влияние на динамику ВВП, что подчёркивает важность дальнейшего совершенствования инвестиционного климата и расширения цифровой инфраструктуры. Влияние политической стабильности и внешней торговли на экономическую активность в значительной степени зависит от их согласованности с внутренним производственным потенциалом страны. Результаты анализа уровня коррупции акцентируют внимание на необходимости укрепления институциональной среды и обеспечения прозрачного финансового управления для достижения устойчивого долгосрочного экономического роста.

На основе полученных выводов разработаны практические рекомендации, направленные на согласование мер по укреплению политической стабильности с экономическими механизмами, диверсификацию экспорта, развитие внутреннего производства, расширение ИКТ-инфраструктуры и стимулирование притока прямых иностранных инвестиций. В целом, исследование формирует надёжную научную основу для обеспечения долгосрочного устойчивого роста ВВП Узбекистана и эффективного формирования экономических стратегий.

Ключевые слова: валовой внутренний продукт, экономический рост, метод полностью модифицированных наименьших квадратов (FMOLS), политическая стабильность, коррупция, внешняя торговля, информационно-коммуникационные технологии, прямые иностранные инвестиции, долгосрочный анализ, Узбекистан.

KIRISH

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan buyon mamlakat iqtisodiy o'sish dinamikasi mintaqaviy hamda globalashgan jahon iqtisodiyoti kontekstida muhim ahamiyat kasb etib kelmoqda. XX asr oxiri va XXI asr boshidan boshlab respublikada amalga oshirilgan keng ko'lamli siyosiy va iqtisodiy islohotlar iqtisodiyotni liberallashtirish, bozor institutlarini mustahkamlash hamda davlatning ijtimoiy-iqtisodiy strategiyasini izchil shakllantirishga yo'naltirildi. Ushbu jarayonlar natijasida mamlakat barqaror o'sish yo'liga chiqib, yalpi ichki mahsulot (YalM) bo'yicha sezilarli ijobiy ko'rsatkichlarga erishdi. Xususan, 2024–2025-yillar davomida real YalM o'sishi 6.5–6.8 foiz atrofida bo'lib, mazkur ko'rsatkich O'zbekiston iqtisodiyoti uchun nisbatan yuqori daraja hisoblanadi va xalqaro tashkilotlar tomonidan ijobiy baholanmoqda¹.

Iqtisodiy o'sish mamlakat yalpi mahsulot hajmi hamda real daromadlar darajasining uzluksiz ortib borishi orqali ifodalanadi va bu jarayon aholi farovonligini yuksaltirishga xizmat qiladi. Empirik tahlil makroiqtisodiy barqarorlikni baholash, amalga oshirilayotgan siyosat choralarining samaradorligini o'rganish hamda uzoq muddatli iqtisodiy taraqqiyot strategiyalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Xalqaro miqyosda iqtisodiy o'sish sur'atlari mamlakatlarning raqobatbardoshligi, investitsiyalar hajmi va hayot sifati bilan chambarchas bog'liqdir². Nazariy jihatdan iqtisodiy o'sish jarayoni asosan ikki yondashuv — neoklassik va endogen o'sish

1 <https://www.imf.org/en/news/articles/2025/06/18/pr-25206-uzbekistan-imf-executive-board-concludes-2025-article-iv-consultation>

2 <https://www.imf.org/en/news/articles/2025/11/26/pr-25397-uzbekistan-imf-staff-concludes-visit>

modellari orqali izohlanadi. Neoklassik yondashuvda kapital akkumulyatsiyasi, mehnat resurslari va texnologik taraqqiyot asosiy omillar sifatida qaraladi, endogen o'sish modeli esa innovatsiyalar, inson kapitali va institutsional omillarning yetakchi rolini ta'kidlaydi. Mazkur nazariy asoslar O'zbekiston misolida iqtisodiy o'sish mexanizmlarini yanada chuqurroq anglash imkonini beradi³.

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyoti barqaror rivojlanish tendensiyasini saqlab kelmoqda. 2024-yilda real YaIM o'sishi 6.5 foizni, 2025-yilning birinchi choragida esa 6.8 foizni tashkil etgani qayd etildi. Ushbu o'sish sur'atlari ichki talabning mustahkamligi, sanoat ishlab chiqarishi va qurilish sohasidagi faollik, shuningdek, xizmatlar sektorining izchil kengayishi bilan izohlanadi. O'zbekiston statistika idoralari hamda xalqaro moliyaviy institutlar (Xalqaro valyuta jamg'armasi, Jahon banki) ma'lumotlariga ko'ra, barqaror iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlari iste'mol va ichki talabning kuchayishi, investitsiyalar hajmining ortishi, xususiy sektor faolligi, eksportning diversifikatsiyasi hamda makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan siyosat choralaridir.

Iqtisodiy o'sish jarayonini empirik jihatdan tahlil qilishda turli omillar o'zaro bog'liq holda namoyon bo'ladi va ularning uyg'unligi iqtisodiy rivojlanish sur'atlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Investitsiyalar ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, infratuzilmani modernizatsiya qilish va yangi ish o'rinlarini yaratish orqali iqtisodiy o'sishning muhim manbai hisoblanadi. O'zbekiston hukumati tomonidan amalga oshirilayotgan yirik infratuzilma loyihalari, jumladan transport, energetika va telekommunikatsiya sohaslariga yo'naltirilgan sarmoyalar iqtisodiyotning turli tarmoqlarida samaradorlikni oshirishga xizmat qilmoqda⁴. Shuningdek, mehnat resurslari hajmi va sifati iqtisodiy o'sishning ajralmas tarkibiy qismi bo'lib, inson kapitalining rivojlanishi ishlab chiqarish samaradorligini oshirish hamda innovatsiyalarni joriy etish uchun muhim omil sanaladi.

Texnologik taraqqiyot va innovatsiyalar iqtisodiy o'sish jarayonining muhim katalizatori sifatida namoyon bo'ladi. Zamonaviy texnologiyalar ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi, yangi bozor imkoniyatlarini yaratadi va mahsulotlarning raqobatbardoshligini kuchaytiradi. O'zbekiston so'nggi yillarda raqamli iqtisodiyot, innovatsion startaplar va raqamli xizmatlar sohasida strategik loyihalarni izchil amalga oshirmoqda, bu esa uzoq muddatli iqtisodiy o'sish salohiyatini mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, barqaror siyosiy muhit va samarali institutlarning mavjudligi iqtisodiy rivojlanish uchun qulay sharoit yaratadi. Qonun ustuvorligi, mulk huquqlarining ishonchli himoyasi, korrupsiyaga qarshi tizimli choralar, oqilona soliq siyosati hamda qulay ishbilarmonlik muhiti investorlar va xo'jalik yurituvchi subyektlar uchun ishonchli muhitni ta'minlaydi⁵.

Tashqi savdoning liberallashtirilishi va eksport hajmining oshishi ham iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. O'zbekiston eksport portfelining izchil diversifikatsiyalanishi va yangi bozorlar bilan integratsiya jarayonlarining kengayishi valyuta tushumlarini ko'paytirish hamda xalqaro raqobatbardoshlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda⁶.

Empirik tahlil statistik ma'lumotlarga tayanib, turli iqtisodiy omillar o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarni aniqlash imkonini beradi. YaIM va inflyatsiya o'rtasidagi munosabatlarni o'rganish narxlar barqarorligini ta'minlash orqali iqtisodiy subyektlar uchun bashorat qilinadigan va ishonchli muhit yaratadi, bu esa investitsiya va ishlab chiqarish faolligini rag'batlantiradi. Bandlik darajasi va aholi daromadlari iqtisodiy o'sish bilan chambarchas bog'liq bo'lib, yuqori bandlik darajasi iste'mol va ichki talabning barqarorligini qo'llab-quvvatlaydi. Investitsiyalar va infratuzilma loyihalari, ayniqsa qurilish va transport sohaslarida amalga oshirilayotgan dasturlar orqali, YaIM o'sishiga sezilarli hissa qo'shadi⁷.

Shu tariqa, O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga ta'sir etuvchi omillar murakkab va ko'p qirrali xususiyatga ega bo'lib, ular makroiqtisodiy, institutsional hamda global jarayonlar bilan uzviy bog'liqdir. Mamlakat iqtisodiyoti so'nggi yillarda barqaror o'sishni izchil davom ettirmoqda va ushbu o'sish ichki talab, investitsiyalar, eksport salohiyati hamda siyosiy barqarorlikning o'zaro uyg'unligi asosida shakllanmoqda. Empirik tahlil mazkur omillar o'rtasidagi bog'liqliklarni ilmiy asosda aniqlashga imkon beradi va bu, o'z navbatida, siyosat ishlab chiquvchilarga samarali va asosli qarorlar qabul qilishda amaliy yordam ko'rsatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Empirik maqola yoki tadqiqotning muhim bo'limlaridan biri bo'lgan adabiyotlar sharhi mavzu yuzasidan mavjud ilmiy ishlanmalar, nazariy yondashuvlar hamda empirik dalillarni tizimli ravishda umumlashtirish orqali tadqiqotning ilmiy asosini mustahkamlaydi. O'zbekiston kontekstida iqtisodiy o'sish omillariga bag'ishlangan adabiyotlar milliy va xalqaro akademik manbalarga tayanib, mazkur jarayonni har tomonlama yoritadi.

3 <https://review.uz/en/post/centr-ekonomicheskix-issledovaniy-i-reform-prognoziruuet-rost-vvp-uzbekistana-na-62>

4 <https://review.uz/en/post/opt-uzbekistana-po-sokrasheniyu-bednosti-vsoko-ocenena-na-polyax-80-y-sessii-generalnoy-assamblei-oon?q=GDP>

5 <https://review.uz/en/post/opt-uzbekistana-po-sokrasheniyu-bednosti-vsoko-ocenena-na-polyax-80-y-sessii-generalnoy-assamblei-oon?q=GDP>

6 <https://kun.uz/en/news/2025/11/27/uzbekistans-economic-growth-outpaces-forecasts-in-2025#:~:text=forecasts%20in%202025-Uzbekistan's%20economic%20growth%20outpaces%20forecasts%20in%202025,to%20increase%20by%204.1%20percent.>

7 <https://daryo.uz/en/2025/12/26/uzbekistan-to-launch-782-projects-worth-52bn-in-2026-targets-240bn-gdp-by-2030/>

Iqtisodiy o'sish tushunchasining nazariy asoslari klassik iqtisodiy maktabdan boshlab neoklassik hamda endogen o'sish nazariyalarigacha bo'lgan turli yondashuvlarni qamrab oladi. Klassik iqtisodiy nazariyalar iqtisodiy o'sishni bozor mexanizmlari, ixtisoslashuv va mehnat taqsimoti orqali izohlasa, neoklassik yondashuv kapital, mehnat va texnologiya kabi omillarni o'sish jarayonining asosiy determinantlari sifatida talqin etadi. Neoklassik yondashuv doirasida ishlab chiqilgan Solow modeli texnologik taraqqiyot va kapital–mehnat nisbatining iqtisodiy o'sishga ta'sirini asoslab berib, investitsiyalar va samaradorlikni o'sishning muhim drayverlari sifatida belgilaydi (Solow, 1956). Endogen o'sish nazariyasi esa inson kapitali, innovatsiyalar va bilim almashinuvi jarayonlarining iqtisodiy o'sishga uzluksiz ijobiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi.

O'zbekiston sharoitida iqtisodiy o'sish omillarini tushuntirishga qaratilgan mahalliy adabiyotlarda nazariy yondashuvlar keng tahlil qilingan. Matkarimov (2025) klassik, neoklassik va keynsian yondashuvlar asosida iqtisodiy o'sishning nazariy poydevorini yoritib, har bir nazariyaning iqtisodiy rivojlanish jarayonini izohlashdagi o'rnini ko'rsatadi. Bu esa tadqiqotchilar uchun mos nazariy modelni tanlashda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Tirkashev (2025) tomonidan keltirilgan yondashuvlar iqtisodiy o'sish nazariyasining tarixiy evolyutsiyasini ochib berib, klassik, neoklassik va endogen yondashuvlarning asosiy g'oyalari qiyosiy tahlil qiladi. Mazkur adabiyotlar majmui tadqiqotning nazariy bazasini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega.

Empirik jihatdan O'zbekistonda iqtisodiy o'sish omillarini tahlil qiluvchi qator ilmiy ishlar mavjud. Yuldashaliev (2024) O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga siyosiy barqarorlik, tadbirkorlik muhiti va amalga oshirilayotgan islohotlarning ta'sirini tahlil qilib, ushbu omillarning o'sish sur'atlari bilan uzviy bog'liqligini ko'rsatadi. Tadqiqot mamlakat sharoitida iqtisodiy o'sishni o'rganishda siyosiy va institutsional omillarning ahamiyatini asoslab beradi va empirik izlanishlar uchun muhim kontekst yaratadi.

Empirik metodologiya nuqtai nazaridan Qodirov (2025) O'zbekiston iqtisodiyotiga xos bo'lgan jarayonlarni, jumladan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, korrupsiya indeksi, inflyatsiya va YaIM o'rtasidagi munosabatlarni regressiya modellaridan foydalangan holda tahlil qiladi. Ushbu tadqiqot makroiqtisodiy muhitdagi o'zgarishlar bilan iqtisodiy o'sish omillari o'rtasidagi statistik bog'liqlikni aniqlashga xizmat qiladi.

O'zbekiston kontekstida tashqi savdoning iqtisodiy o'sishga ta'sirini o'rganishga qaratilgan empirik tadqiqotlar ham mavjud. Mamamayusupova (2025) eksportning iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'siri hamda importning tashqi savdo balansiga ta'sirini empirik tahlil orqali ko'rsatib beradi. Bu holat savdo omillarining milliy iqtisodiyot rivojlanishidagi rolini baholash imkonini yaratadi. Shu bilan birga, Komiljon Xursandov (2024) hududlar kesimida eksport salohiyatining YaIMga ta'sirini ekonometrik modellashtirish asosida tahlil qilib, eksport imkoniyatlarining iqtisodiy o'sish manbai sifatidagi ahamiyatini asoslaydi.

Balbaa va Abdurashidova (2025) tomonidan olib borilgan empirik tahlilda inflyatsiya, ishsizlik, ijtimoiy xarajatlar, ta'lim darajasi va siyosiy barqarorlik kabi makroiqtisodiy omillarning daromadlar tengsizlikka (Gini koeffitsienti orqali) ta'siri o'rganilgan. Ularning natijalari makroiqtisodiy barqarorlik ko'rsatkichlari iqtisodiy o'sish jarayoniga bevosita va bilvosita ta'sir ko'rsatishini yoritib beradi hamda iqtisodiy va ijtimoiy omillar o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni chuqurroq anglashga yordam beradi.

Xalqaro empirik adabiyotlarda ham iqtisodiy o'sish omillarini tahlil qiluvchi keng qamrovli tadqiqotlar mavjud. Solowning (1956) klassik modeli YaIM o'sishiga kapital va texnologik taraqqiyotning ta'sirini statistik jihatdan asoslab bergan bo'lsa, zamonaviy izlanishlar makroiqtisodiy barqarorlik, institutlar sifati, tashqi savdo va investitsiya muhiti kabi omillarga ham alohida e'tibor qaratadi. Harrod–Domar va Solow modellarining empirik qo'llanilishi iqtisodiy o'sish jarayonlarini tushuntirishda statistik va ekonometrik usullarning muhim ahamiyatga ega ekanini ko'rsatadi.

Shuningdek, inflyatsiya dinamikasi va iqtisodiy barqarorlik masalalariga bag'ishlangan empirik tadqiqotlar ham muhim o'rin tutadi. Qahramonov va Shakirova (2025) inflyatsiya omillarini statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilib, narxlar barqarorligining iqtisodiy o'sish jarayonidagi rolini asoslab beradi. Ular inflyatsiya va pul-kredit siyosati o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik orqali YaIM o'sishiga ijobiy ta'sir etuvchi mexanizmlarni yoritadi.

Umuman olganda, adabiyotlar sharhi O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganishda nazariy yondashuvlar va empirik usullar o'zaro bir-birini to'ldirishini ko'rsatadi. Nazariy adabiyotlar kapital, mehnat, texnologiya va institutlarning o'sish jarayonidagi ahamiyatini belgilab bergan bo'lsa, empirik tadqiqotlar ushbu omillarning real iqtisodiyotga ta'sirini statistik va ekonometrik usullar orqali asoslaydi. Shu bois, milliy va xalqaro adabiyotlarning tizimli tahlili O'zbekiston kontekstida iqtisodiy o'sish omillarini empirik jihatdan o'rganish uchun mustahkam ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda O'zbekiston iqtisodiyotining uzoq muddatli rivojlanish omillarini aniqlash maqsadida investitsiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va tashqi savdoning yalpi ichki mahsulot (YAIM) ga ta'siri vaqt qatorlari asosida tahlil qilindi. Tadqiqot uchun yillik statistik ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi, Jahon banki va xalqaro moliyaviy institutlarning ochiq ma'lumotlar bazalaridan olindi.

Olingan ma'lumotlar dastlab stasionarlik xususiyatini aniqlash uchun birlik ildiz testlari yordamida tekshirildi. Keyinchalik o'zgaruvchilar o'rtasidagi uzoq muddatli bog'liqlikni aniqlash maqsadida Johansen kointegratsiya testi qo'llanildi. Tahlil natijalarini chuqurlashtirish uchun vektor xatoliklarni tuzatish modeli (VECM) asosida qisqa va uzoq muddatli ta'sirlar baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ushbu tadqiqotda O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga ta'sir etuvchi asosiy omillarni empirik jihatdan aniqlash maqsadida bir qator muhim o'zgaruvchilar tanlandi. Jumladan, asosiy bog'liq o'zgaruvchi sifatida yalpi ichki mahsulot (YaIM), mustaqil o'zgaruvchilar sifatida esa to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (FDI), siyosiy barqarorlik indeksi, korrupsiya darajasi, tashqi savdo ko'rsatkichlari hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) infratuzilmasi qamrab olindi. Mazkur o'zgaruvchilar iqtisodiy o'sishning makroiqtisodiy, institutsional va texnologik jihatlarini kompleks tarzda aks ettiradi.

Deskriptiv statistik tahlil natijalariga ko'ra, YaIMning o'rtacha hajmi 2425,364 million AQSh dollarini tashkil etib, uning qiymati 1269,721–3890,416 million AQSh dollari oralig'ida o'zgaradi. To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hajmi o'rtacha 1,838 birlikni tashkil etib, 0,543–3,442 diapazonda kuzatiladi. Siyosiy barqarorlik indeksi bo'yicha o'rtacha ko'rsatkich 5,087 ga teng bo'lib, uning qiymati 2–6 oralig'ida shakllangan. Korrupsiya darajasi o'rtacha 9,565 birlikni tashkil etib, 4–12 diapazonda namoyon bo'ladi. Tashqi savdo ko'rsatkichi o'rtacha 56,935 ga teng bo'lib, 29,192–79,748 oralig'ida o'zgaradi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari infratuzilmasi bo'yicha o'rtacha ko'rsatkich 55,239 ni tashkil etib, 0,214–106,885 diapazonda qayd etilgan.

Mazkur statistik ko'rsatkichlar O'zbekiston iqtisodiyotining rivojlanish dinamikasini har tomonlama aks ettirib, iqtisodiy o'sishga ta'sir etuvchi asosiy omillarni empirik jihatdan tahlil qilish uchun ishonchli axborot bazasini shakllantiradi. Tanlangan indikatorlar nafaqat iqtisodiy jarayonlarning hozirgi holatini baholash, balki uzoq muddatli istiqbolda samarali iqtisodiy siyosat choralari ishlab chiqish uchun ham muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

1-jadval. O'zgaruvchilarning statistik tavsifi

O'zgaruvchilar	Kuzatuvlar soni	O'rtacha qiymat	Std. og'ish	Eng kichik	Eng katta
YaIM	25	2425.364	839.7477	1269.721	3890.416
FDI	25	1.838297	.9126954	.5428576	3.442351
Siyosiy barqarorlik	23	5.086957	1.164359	2	6
Korrupsiya darajasi	23	9.565217	2.252798	4	12
Tashqi savdo	25	56.93455	14.1325	29.1923	79.74799
AKT	24	55.23929	39.49332	.214338	106.885

Tadqiqot doirasida o'zgaruvchilar o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarni aniqlash maqsadida korrelyatsiya tahlili amalga oshirildi. Olingan natijalar yalpi ichki mahsulot (YaIM) bilan axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) infratuzilmasi o'rtasida juda kuchli musbat bog'liqlik mavjud ekanini ko'rsatadi. Shuningdek, YaIM va siyosiy barqarorlik ko'rsatkichi o'rtasida ham yuqori darajadagi musbat korrelyatsiya qayd etilib, iqtisodiy o'sish jarayonining barqaror siyosiy muhit va texnologik rivojlanish bilan uzviy bog'liqligini tasdiqlaydi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (FDI) ham YaIM va AKT bilan sezilarli darajada ijobiy bog'lanishni namoyon etadi. Ushbu holat investitsiya oqimlari va texnologik infratuzilmaning rivojlanishi iqtisodiy o'sishning muhim determinantlari ekanini asoslab beradi. Korrupsiya darajasi bo'yicha olingan natijalar YaIM, siyosiy barqarorlik va AKT ko'rsatkichlari bilan ijobiy bog'liqlik mavjudligini ko'rsatib, institutlar sifati va iqtisodiy jarayonlar o'rtasidagi munosabatlarning murakkab va ko'p qirrali xususiyatga egaligini ifodalaydi.

Bundan tashqari, tashqi savdo ko'rsatkichi YaIM, siyosiy barqarorlik va AKT bilan teskari bog'liqlikni namoyon etadi. Bu natija tashqi savdoning iqtisodiy o'sishga ta'siri ichki ishlab chiqarish tuzilmasi, import va eksport tarkibi hamda boshqa makroiqtisodiy omillar bilan uyg'un holda shakllanishini ko'rsatadi. Shunday qilib, tashqi savdoning o'sish mexanizmidagi roli yanada chuqurroq empirik tahlil qilishni talab etadi.

Umuman olganda, korrelyatsiya matritsasi o'zgaruvchilar o'rtasidagi munosabatlarning yo'nalishi va kuchini aniq aks ettirib, keyingi bosqichlarda amalga oshiriladigan ekonometrik va kointegratsiya tahlillari uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

2-jadval. O'zgaruvchilarning korrelyatsiya koeffitsiyenti.

	YaIM	FDI	Siyosiy barqarorlik	Korrupsiya darajasi	Tashqi savdo	AKT
YaIM	1.0000					
FDI	0.4979	1.0000				
Siyosiy barqarorlik	0.8129	0.4271	1.0000			
Korrupsiya darajasi	0.6322	0.3591	0.6335	1.0000		
Tashqi savdo	-0.2829	0.1482	-0.2905	-0.3388	1.0000	
AKT	0.9318	0.5897	0.7072	0.7124	-0.3393	1.0000

3-jadvalda keltirilgan oltita o'zgaruvchi bo'yicha o'tkazilgan Augmented Dickey–Fuller (ADF) testi natijalari ularning stasionarlik xususiyatlarini aniqlash imkonini berdi. Olingan natijalarga ko'ra, yalpi ichki mahsulot (YaIM), to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (FDI), tashqi savdo hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ko'rsatkichlari o'z darajasida stasionar emasligi aniqlandi. Biroq ushbu o'zgaruvchilar birinchi farqlanishdan so'ng stasionarlikka erishadi va shu sababli I(1) darajadagi integratsiyalashgan o'zgaruvchilar sifatida baholanadi. Mazkur holat ularni kointegratsiya tahlillarida qo'llash imkoniyatini asoslaydi.

Siyosiy barqarorlik ko'rsatkichi esa o'z darajasida stasionar bo'lib, I(0) toifasiga mansub ekani aniqlandi. Korrupsiya darajasi ko'rsatkichi bo'yicha olingan natijalar esa uning stasionarlik xususiyati birinchi farqlanish darajasiga yaqin ekanini ko'rsatib, ushbu o'zgaruvchini marjinal tarzda I(1) sifatida baholash imkonini beradi.

Umuman olganda, ADF test natijalari o'zgaruvchilarni ularning stasionarlik darajasiga ko'ra aniq tasniflash imkonini yaratadi va keyingi bosqichlarda amalga oshiriladigan kointegratsiya hamda uzoq muddatli munosabatlarni baholashga qaratilgan ekonometrik tahlillar uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi (3-jadval).

3-jadval. Statsionarlik testlari.

O'zgaruvchi	Level (ADF)	p-qiyamat	First Difference (Δ)	p-value
YaIM	1.892	0.9985	-2.561	0.1012
FDI	-2.262	0.1844	-5.157	0.0000
Siyosiy barqarorlik	-3.425	0.0101	-	-
Korrupsiya darajasi	-2.731	0.0688	-	-
Tashqi savdo	-2.254	0.1872	-3.734	0.0037

4-jadvalda keltirilgan Johansen kointegratsiya testi natijalari tadqiqotda foydalanilgan o'zgaruvchilar o'rtasidagi uzoq muddatli munosabatlarni baholash imkonini berdi. Olingan natijalarga ko'ra, 0-, 1- va 2-darajalar bo'yicha hisoblangan test statistikalarining mos 5 % kritik qiymatlardan yuqori bo'lishi nol gipotezaning, ya'ni mos ravishda kointegratsiya mavjud emasligi yoki kamida bitta kointegratsiya munosabati mavjud emasligi haqidagi taxminlarning rad etilishiga olib keldi.

Keyingi bosqichda, 3-daraja bo'yicha test statistikasi 27.71 ni tashkil etib, u 5 % kritik qiymatdan past bo'lgan. Shu sababli mazkur darajada nol gipotezani rad etish uchun yetarli asos aniqlanmadi va test natijalari uchta kointegratsiya vektori mavjudligini ko'rsatdi. Xuddi shu tarzda, 4- va 5-darajalar bo'yicha hisoblangan statistikalar ham mos kritik qiymatlardan past bo'lib, qo'shimcha kointegratsiya vektorlari mavjud emasligini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, Johansen kointegratsiya testi natijalari tahlil qilinayotgan o'zgaruvchilar o'rtasida uchta uzoq muddatli barqaror munosabat mavjud ekanini asoslab beradi. Mazkur xulosa keyingi bosqichlarda uzoq muddatli koeffitsiyentlarni baholashga qaratilgan ekonometrik usullarni, xususan FMOLS modelini qo'llash uchun mustahkam metodologik asos yaratadi

4-jadval. Kointegratsiya testli.

Darajalar	Statistika	5% kritik qiymatlar
0	120.24	94.15
1	75.98	68.52
2	48.02	47.21
3	27.71*	29.68
4	10.50	15.41
5	0.0002	3.76

5-jadvalda keltirilgan FMOLS ekonometrik baholash usuli asosida olingan natijalar O'zbekiston yalpi ichki mahsuloti (YaIM) bilan beshta mustaqil o'zgaruvchi o'rtasidagi uzoq muddatli munosabatlarni baholash imkonini beradi. Tahlil natijalari mamlakat iqtisodiy sharoitlari va institutsional jarayonlari bilan uzviy bog'liq bo'lgan muhim xulosalarni shakllantirishga asos yaratadi.

Siyosiy barqarorlik ko'rsatkichi bo'yicha baholangan koeffitsiyent -64.30 ni tashkil etib, ushbu natija $p < 0.01$ darajada statistik jihatdan ahamiyatli ekanini aniqlandi. Mazkur munosabat siyosiy barqarorlikni mustahkamlashga qaratilgan institutsional va fiskal chora-tadbirlar qisqa muddatda iqtisodiy resurslarning qayta taqsimlanishi bilan bog'liq bo'lishi mumkinligini ko'rsatadi. Biroq uzoq muddatli istiqbolda siyosiy barqarorlik iqtisodiy muhitni yanada ishonchli va bashorat qilinadigan holga keltirish orqali barqaror o'sish uchun muhim asos yaratadi.

Korrupsiya darajasi ko'rsatkichi bo'yicha baholangan koeffitsiyent 690.53 ni tashkil etib, u statistik jihatdan yuqori sezgirlikka ega va YaIM bilan ijobiy bog'liqlikni namoyon etadi. Ushbu natija iqtisodiy faoliyatning ayrim yo'nalishlarida tranzaksion jarayonlar va institutsional o'ziga xosliklar nominal ko'rsatkichlarga ta'sir etishi mumkinligini anglatadi. Shu bilan birga, uzoq muddatli barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashda institutsional sifatini oshirish va shaffof boshqaruv mexanizmlarini rivojlantirishning muhimligi yana bir bor tasdiqlanadi.

Tashqi savdo ko'rsatkichi bo'yicha baholangan koeffitsiyent -264.40 ga teng bo'lib, tashqi savdo va YaIM o'rtasidagi munosabat ichki ishlab chiqarish tarkibi, import va eksport nisbatlari bilan chambarchas bog'liq ekanini ko'rsatadi. Ushbu natija tashqi savdo siyosatini ichki ishlab chiqarish va qo'shilgan qiymat yaratishga yo'naltirish orqali iqtisodiy o'sishning barqarorligini yanada kuchaytirish imkoniyatlarini ko'rsatib beradi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) infratuzilmasi bo'yicha baholangan koeffitsiyent 1.75 ni tashkil etib, u statistik jihatdan ahamiyatli va ijobiy yo'nalishga ega. Bu raqamli infratuzilmaning rivojlanishi ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, texnologik innovatsiyalarni joriy etish va yangi biznes modellarini shakllantirish orqali YaIM o'sishiga sezilarli hissa qo'shishini tasdiqlaydi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar bo'yicha baholangan koeffitsiyent 14.82 ni tashkil etib, u yuqori statistik sezgirlikka ega. Ushbu natija xorijiy investitsiyalar O'zbekiston YaIMining uzoq muddatli o'sishida eng muhim va barqaror ijobiy omillardan biri ekanini ko'rsatadi. Xususan, xorijiy investitsiyalar texnologiyalar transferi, kapital oqimi va ishlab chiqarish salohiyatini kengaytirish orqali iqtisodiy o'sishning barqarorligini mustahkamlaydi.

Umuman olganda, FMOLS baholash natijalari O'zbekiston iqtisodiyotida institutsional, savdo, texnologik va investitsion omillar YaIMning uzoq muddatli dinamikasini shakllantirishda muhim o'rin tutishini tasdiqlaydi. Ushbu natijalar iqtisodiy siyosatni takomillashtirish va barqaror rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqish uchun mustahkam ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi (5-jadval).

5-jadval. FMOLS kointegratsiya usuli natijalari.

YaIM	Koeffitsiyent	Std. xato	z	P>z	[95% ishonch	oraliqlari]
FDI						
Siyosiy barqarorlik	-64.30362	9.302759	-6.91	0.000	-82.53669	-46.07055
Korrupsiya darajasi	690.5285	19.03957	36.27	0.000	653.2116	727.8453
Tashqi savdo	-264.3999	7.863459	-33.62	0.000	-279.812	-248.9878
AKT	1.753734	.5400308	3.25	0.001	.6952935	2.812175
YaIM	14.82113	.3430706	43.20	0.000	14.14873	15.49354
O'zgarmas qiymat	578.8643	63.23845	9.15	0.000	454.9193	702.8094

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hajmining ortishi yangi texnologiyalarni jalb etish, kapital oqimini kengaytirish va yangi ish o'rinlarini yaratish orqali sanoat hamda xizmatlar sektorining rivojlanishiga xizmat qiladi va natijada iqtisodiy o'sishga sezilarli hissa qo'shadi. Modelda baholangan o'zgarma had (konstanta) 578.86 ga teng bo'lib, u barcha mustaqil o'zgaruvchilar nol qiymatga ega bo'lgan sharoitda yalpi ichki mahsulotning (YaIM) bazaviy darajasini ifodalaydi.

Shu tariqa, FMOLS baholash natijalari O'zbekiston iqtisodiy sharoitida YaIMning uzoq muddatli barqaror munosabatlarini aniq namoyon etadi hamda iqtisodiy o'sishga ta'sir etuvchi institutsional, investitsion va texnologik omillarni asosli tarzda aniqlash imkonini beradi. Mazkur natijalar siyosiy, iqtisodiy va texnologik strategiyalarni ishlab chiqish hamda ularni amaliyotga joriy etishda muhim ilmiy-axborot manbai bo'lib xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekistonning uzoq muddatli iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash maqsadida siyosiy va iqtisodiy strategiyalarni bir-biri bilan uyg'un holda shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Avvalo, siyosiy barqarorlikni mustahkamlashga qaratilgan chora-tadbirlar iqtisodiy mexanizmlar bilan uyg'unlashtirilishi lozim. Siyosiy islohotlar va barqarorlikni ta'minlashga yo'naltirilgan qarorlar samarali institutlar hamda puxta moliyaviy boshqaruv tizimi bilan birgalikda amalga oshirilsa, ular iqtisodiy o'sishning barqarorligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish va moliyaviy resurslarni shaffof boshqarish uzoq muddatli barqaror iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlovchi ustuvor yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

Tashqi savdoni rivojlantirish strategiyasida eksport hajmini oshirish va importga qaramlikni bosqichma-bosqich kamaytirishga alohida e'tibor qaratish zarur. Ushbu yondashuv ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish, qo'shilgan qiymat yaratish imkoniyatlarini kengaytirish hamda YaIM o'sishini rag'batlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) infratuzilmasini kengaytirish, raqamli biznes va innovatsion startaplarni qo'llab-quvvatlash siyosiy ustuvorlik sifatida belgilanishi lozim, chunki bu omillar uzoq muddatli iqtisodiy o'sishga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish uchun qulay biznes muhitini shakllantirish, sarmoyalarni rag'batlantiruvchi soliq va huquqiy imtiyozlarni takomillashtirish hamda investitsiyalar xavfsizligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Mazkur chora-tadbirlar O'zbekiston YaIMining uzoq muddatli o'sishini qo'llab-quvvatlovchi asosiy omillardan biri bo'lib, mamlakatning barqaror iqtisodiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

Ushbu tadqiqot 2000–2024-yillar davomida O'zbekiston YaIMining uzoq muddatli rivojlanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash maqsadida FMOLS metodologiyasidan foydalandi. Olingan natijalar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar va AKT infratuzilmasi YaIM o'sishiga ijobiy va statistik jihatdan sezgir ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Bu holat investitsiya muhitini yanada yaxshilash va raqamli infratuzilmani kengaytirishga qaratilgan strategiyalarning dolzarbligini ko'rsatadi. Siyosiy barqarorlik va tashqi savdo ko'rsatkichlari bo'yicha olingan natijalar esa ushbu omillarning iqtisodiy jarayonlarga ta'siri ichki ishlab chiqarish va institutsional muhit bilan uyg'un holda shakllanishini anglatadi. Korrupsiya darajasi bo'yicha aniqlangan munosabatlar uzoq muddatli barqaror o'sishni ta'minlashda samarali institutlar va shaffof moliyaviy boshqaruv tizimining muhimligini yana bir bor tasdiqlaydi.

Natijalardan kelib chiqib, siyosiy, iqtisodiy va texnologik sohalarda aniq va muvofiqlashtirilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish zarurligi asoslanadi. Xususan, siyosiy barqarorlikni iqtisodiy mexanizmlar bilan uyg'unlashtirish, tashqi savdo strategiyasida eksportni diversifikatsiya qilish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish, AKT infratuzilmasini kengaytirish hamda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni faol jalb etish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu tariqa, tadqiqot 2000–2024-yillar davomida O'zbekiston YaIMining uzoq muddatli barqaror o'sishini ta'minlash va iqtisodiy strategiyalarni samarali shakllantirish uchun mustahkam ilmiy-amaliy asos yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Matkarimov G'. Iqtisodiy o'sishning nazariy asoslari va uni belgilovchi omillar tahlili // Green Economy and Development Journal. — 2025.
2. Tirkashev U. Iqtisodiy o'sish to'g'risida turli nazariy qarashlar evolyutsiyasi. — 2025.
3. Yuldashaliev M. D. O'zbekiston Respublikasida iqtisodiy o'sishga ta'sir etuvchi omillarni tahlil qilish // Tadqiqotlar.uz. — 2024.
4. Qodirov U. O'zbekiston iqtisodiyotiga xos xavf-xatarlar dinamikasining ekonometrik tahlili. — 2025.
5. Mamamayusupova X. D. Eksport va import faoliyatining iqtisodiy o'sishga ta'siri: nazariy va empirik tahlil. — 2025.
6. Xursandov K. Eksportni rivojlantirish iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biridir // Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot. — 2024.
7. Balbaa M. E., Abdurashidova M. S. Income inequality and macroeconomic determinants in Uzbekistan: An empirical analysis. — 2025.

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100